



2014–2020 metų  
Europos Sąjungos  
fondų investicijų  
veiksmų programa



ŠVIETIMO  
IR MOKSLO  
MINISTERIJA



MOKYKLŲ  
TOBULINIMO  
CENTRAS



## Projektas „Lyderių laikas 3“

### Klaipėdos rajono savivaldybės švietimo darbuotojų

### stažuotės Estijoje ir Suomijoje ataskaita

**Stažuotės trukmė: 2019 m. vasario 10-16 d.**

**Stažuotės vieta:** Suomija: Espoo tarptautinė mokykla, Espoo vaikų darželis, Vantaa miesto Martinlaakso gimnazija, Kaivoksela pradinė mokykla; Estija: Tallinna Ühisgümnaasium, Pirta Kose vaikų darželis, Jõgevamaa Gümnaasium, Luunja mokykla.

**Stažuotės dalyviai:** Tatjana Pagojienė, Klaipėdos r. Vėžaičių lopšelio-darželio l. e. p. direktorė; Nomeda Skliuderienė, Klaipėdos rajono švietimo centro metodininkė.

#### Stažuotės patirtys:

Apibendrinant Estijos ir Suomijos stažuotės metu lankytojų ugdymo įstaigų gerą patirtį bei konferencijų medžiagą, galima teigti, kad švietimo kokybės užtikrinimas šiose šalyse, ypačiai Suomijoje, labai glaudžiai siejamas ne tik su vaiko emocinio saugumo užtikrinimu, bet ir su mokytojo bei mokyklos savarankiškumo svarba, suteikiant visiems švietimo paslaugų gavėjams ir teikėjams (mokinys-mokytojas-mokykla) autonomiškumą, puoselėjant pasitikėjimą jais.

Švietimo kokybę visų pirma lemia šie aspektai: 1) Profesionalūs mokytojai, kurių egzistavimą užtikrina labai intensyvus ir kokybiškas pedagogų rengimas. Toks pedagogų rengimas sąlygoja taip pat mažus skirtumus tarp mokyklų, kadangi pedagogai ateina dirbti jau labai gerai parengti. 2) Besimokantys mokytojai: kuriama bendradarbiavimo kultūra, kurios pagrindinis principas – mokytojai turi dirbti ir mokytis kartu. 3) Didžiausias dėmesys skiriamas mokymuisi kaip procesui, o ne testavimui. 4) Nuolatinė kiekvieno mokinio pažangos stebėseną – mokinys turi individualų mokymosi planą ir jis pats sprendžia, kokį lygį nori pasiekti. 5) Vadovaujamosi ne tik nacionaline ugdymo programa, bet ji pritaikoma ir vietos-regiono reikmėms. 6) Paradigmos kaita: iš „ko mokytis“ į „kaip mokytis“. 7) Mokytojas turi gebėti atlikti daugiafunkcines veiklas: kadangi globalus laikmetis ir besikeičianti visuomenė patys diktuoja reikalavimą būti daugiafunkciu, mokytojas taip pat susiduria su iššūkiu bei turi gebėti atlikti „multitasking“ą“. 8) Mokyklos bendruomenės išipareigojimas ir atsakomybės prisiėmimas įdarbinant naujus mokytojus, kai ne tik vadovas, bet ir mokykloje dirbantys mokytojai sprendžia, kas ateis dirbti į jų mokyklą – vadovaujamosi tuo, ar naujas darbuotojas atitinka mokykloje puoselėjamas vertybes.

Mokinių emocinį saugumą užtikrina nuolatinis paramos, pagalbos teikimas. Taikomas bendrosios, intensyvosios ir specialiosios pagalbos mokiniui modelis. Nėra testų, bet yra pasitikėjimas mokytoju, savivaldybe. Mokyklos nėra reitinguojamos (išskyrus gimnazijas po valstybinių brandos egzaminų), duomenys naudojami pažangai. Kelia nuostabą ir pagarbą tai, kad Suomijoje nuoseklių pastangų dėka pasiekta, kai šeimos ekonominė padėtis nesąlygoja, nedaro įtakos vaiko mokymosi pasiekimams. Šviežias, šiltas maistas – visiems nemokamas. Vyrauja pozicija, kad geriausia mokykla – esanti arti namų, todėl išsaugotos kaimo, mažesnių gyvenviečių mokyklos. Ne tik mokyklos, bet ir mokytojai turi galimybes išlaikyti savo autonomiškumą: mokytojo laisvė veikti, kai skelbiamas tik mokytojo darbo pradžios ir pabaigos laikas, o ką ir kaip jis veikia, yra jo pasirinkimo teisė ir laisvė. Vadovaujamosi paprasta filosofija – mokykloje turi būti patiriama daug džiaugsmo, o centre – mokyns. Svarbu išlaikyti pusiausvyrą tarp akademinų žinių



2014–2020 metų  
Europos Sąjungos  
fondų investicijų  
veiksmų programa



ŠVIETIMO  
IR MOKSLO  
MINISTERIJA



MTC MOKYKLŲ  
TOBULINIMO  
CENTRAS



ir įdomaus užimtumo po pamokų. Manoma, kad mokinys negali įgyti reikiamų kompetencijų vien skirdamas visą laiką akademiniam pasiekimams, būtina turėti įdomias, įtraukiančias laisvalaikio veiklas – toks veiklų paskirstymo balansas tik padeda vystytis visapusiškai asmenybei. Emociniam pasitenkinimui ugdomąja veikla ir savo mokykla svarbi kuriama mokyklos dvasia. Praktika rodo, kad išankstinis didžiavimasis savo bendruomene grįžta – bendruomenė tampa geresne, labiau įsitraukusia. Manoma, kad mokykloje mokinių ugdo kiekvienas žmogus, visa aplinka, todėl svarbu neignoruoti pažiūrų ir nuomonių. Prieš kelis metus atliktas tyrimas parodė, kad mokymasis turi būti organizuojamas iš vaiko pozicijų ir daugiau dėmesio turi būti skiriama procesui, ne rezultatui. Imponuoja tai, kad daug dėmesio skiriama mokinių streso įveikimui. Prieš ateidami į naują mokyklą (gimnaziją) mokiniai, nepažinodami savo naujų bendraklasių, patiria didelį stresą. Todėl jiems siūloma galimybė pasirinkti streso įveikimo kursus. Kaip itin sėkminga pasitvirtino kasmet mokslo metų pradžioje organizuojama mokinių stovykla, kurioje per bendras veiklas, bendradarbiavimą susipažįstama su būsimais bendramoksliais.

Suomijos ir Estijos praktika rodo, kad švietimo kokybę gali užtikrinti tik nuosekli ir tvari švietimo sistema. Per greitą nacionalinių ugdymo programų kaita neužtikrino ugdymo kokybės, o tik įnešė sumaišties, kadangi nebuvo spėjama pamatuoti jos įgyvendinimo stipriųjų aspektų ir nesėkmių.

#### **Stazuotės idėjos įgyvendinimui:**

Klaipėdos rajono savivaldybės pokyčio projekto tema „Šiuolaikinių ugdymo (si) metodų taikymas – mokytojo įgūdis“. Pagrindinis projekto tikslas – pasiekti, kad vesti šiuolaikiškas pamokas, paremtas aktyviaisiais ugdymo metodais, taptų kiekvieno pedagogo įgūdžiu. Stazuotės metu ne tik lankytos ugdymo įstaigos ir jose šiuolaikiškai dirbantys pedagogai, bet ir mokslininkai bei švietimo strategai ir ekspertai patvirtino, kad kuo ankstesniame amžiuje vaikas pradeda šiuolaikiškai, aktyviai mokytis, tuo geresni rezultatai. Tam padeda dažnai taikomi projektinio darbo ir problemų sprendimo metodai, kurie pagrindžia, kad mokiniai turi būti ugdomi spręsti problemas, problemų sprendimo jie patys neišmoks. Taip pat stazuotės metu patirtimi pasidaliję švietimo ekspertai pažymėjo, kad labai svarbu, kad aktyviųjų metodų taikymas taptų mokytojo ir mokinio įgūdžiu. Ilgametė praktika rodo – jei mokytojas nuolat keičia aktyviuosius metodus, mokinys patiria stresą ir negeba įvaldyti metodų bei neišsiugdo mokėjimo mokytis kompetencijos. Todėl turi atsirasti metodų taikymo nuosekli sistema, o ne jų fragmentiškumas. Taip pat patirtys rodo, kad mokiniai geriausiai išmoksta mokydami kitus, o tyrimai atskleidė, kad kitus mokę mokiniai geriau išlaiko egzaminus. Todėl suomių ir estų švietimo atstovų-praktikų pavyzdžiai, kai organizuojant mokymąsi ne mokykloje, o gamtoje ir kitose netradicinėse erdvėse svarbu sudaryti sąlygas vyresniesiems mokiniams mokyti jaunesnius, būti patarėjais, mentoriais, pravers numatant veiklas įgyvendinant rajono pokyčio projektą.

Nomeda Skliuderienė, Klaipėdos rajono švietimo centro metodininkė

Tatjana Pagojienė, Klaipėdos r. Vėžaičių lopšelio-darželio l. e. p. direktorė





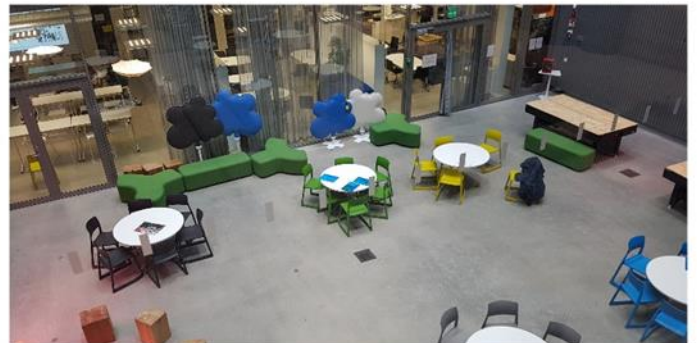
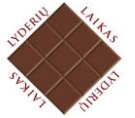
2014–2020 metų  
Europos Sąjungos  
fondų investicijų  
veiksmų programa



ŠVIETIMO  
IR MOKSLO  
MINISTERIJA



M/C MOKYKLŲ  
TOBULINIMO  
CENTRAS







2014–2020 metų  
Europos Sąjungos  
fondų investicijų  
veiksmų programa



ŠVIETIMO  
IR MOKSLO  
MINISTERIJA



M/C MOKYKLŲ  
TOBULINIMO  
CENTRAS







2014–2020 metų  
Europos Sąjungos  
fondų investicijų  
veiksmų programa



ŠVIETIMO  
IR MOKSLO  
MINISTERIJA



M/C MOKYKLŲ  
TOBULINIMO  
CENTRAS

